

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه امام خمینی (ره) شهرستان رباط کریم

عنوان

تأثیر تنبیهات و تشویقات در تربیت دینی

فرزندان

استاد مربوطه

خانم قاسمی

پژوهشگر

زینب رنجبر

اردیبهشت ۱۳۹۶

سید امجد

تأثیر تنبیهاً و تشویقات در تربیت دینی

فرزندان

چکیده

یکی از مسائل و مشکلات خانواده های امروزی چگونگی برخورد در برابر رفتارهای صحیح و ناصحیح فرزندان است و گاه عدم هماهنگی والدین در این امر می تواند زیان های جبران ناپذیری برای کودک به وجود آورد.

معمولاً گمان می شود که تنبیهات زیان بار هستند اما تشویق های نابجا و بیش از اندازه و ناصحیح نیز مانند تنبیه آثار نامطلوب خود را به جای می گذارد. در این مقاله سعی بر این بوده است که آگاهی از هر دو جهت (شدت و ضعف) و چگونگی انجام تشویق یا تنبیه گفته شود و والدین بتوانند فرزند دین دار، با اخلاق و مفید در جامعه پرورش دهند.

واژگان کلیدی : تنبیه، تشویق، تربیت

مقدمه

مشکل دنیای امروز پیروی از مکاتبی است که ساخته خود انسان می باشد بنابراین اگر مشاهده می کنیم که جوامع بشری با چالش تربیتی در همه امور مواجه هستند به دلیل دوری از تربیت سالم معصومین (علیه السلام) می باشد و همین امر نقش بسزایی در اخلاق، رفتار و معنویات فرزند دارد.

حال اگر بخواهیم به یکی از مسائل و مشکلات والدین در زندگی خانوادگی را برشماریم به «چگونگی رفتار والدین با فرزندان» که جنبه های گوناگون دارد و از مهمترین مسائل و موضوعات می باشد که با توجه به خصوصیات سنی و روحی فرزند مورد توجه قرار می گیرد. تشویق و تنبیه کودکان نیز از مسائلی است که در این زمینه قرار می گیرد و والدین عزیز باید بدانند کجا ، چگونه ، کی و کدام روش از تربیت را به کار بگیرند و با چه میزان شدت و ضعف.

رفتار والدین سهم مهمی از تأثیرات تربیتی محیط خانواده بر فرزندان را به خود اختصاص می دهد و لزوم آگاهی یافتن از ملاک ها و ضوابط رفتار صحیح از اهم ضروریات در انجام وظایف تربیتی والدین می باشد که بر روی رفتار و گفتار شخصیت فرزند و معنویات او تأثیر می گذارد و رقم زننده آینده اوست که چگونه رشد و تکامل یافته و وارد جامعه می گردد.

هدف از این تحقیق می تواند آگاهی بخشی نسبی از تنبیه و تشویق به خود و مادران جوان کم تجربه باشد که بدانند در این امر چگونه باید عمل کنند و با فواید و

۱۸- گاهی تنبیه باعث گوشه گیری انزوا طلبی و کم رویی می گردد.^۱

در احادیث آمده است که گاهی در قیامت برای « سیلی ناهق » هفتاد سال انسان را نگه داشته باز خواست می کنند! این را همیشه در نظر داشته باشید که « تنبیه آخرین وسیله است » آن هم برای جلوگیری از طغیان؛ نه اولین سیله تربیت.^۲

۱ _ ابراهیم، امینی، اسلام و تعلیم تربیت، ص ۴۶۵.

۲ _ علی اکبر، مظاهری، همان، ص ۸۵.

نتیجه گیری

والدین باید نسبت به برخورد با فرزندان خود بسیار توجه کنند چرا که خانواده قانونی است که فرزندان در آن شکل گرفته و رشد و تکامل پیدا می کنند و این رشد فقط از لحاظ جسمانی نیست بلکه اخلاقی، معنوی، اجتماعی و... را در بر می گیرد.

بنابراین والدین باید توجه داشته باشند که در برابر رفتارهای صحیح یا ناصحیح فرزندان خود چه عکس العملی نشان بدهند و از روش تنبیه و تشویق چگونه استفاده کنند و به چه نکاتی توجه کنند. چرا که با بی توجهی به این امر ممکن است کودک دچار مشکلاتی شود که در آینده نه چندان دور گریبان گیر خود و خانواده اش می شود.

فهرست منابع

* قرآن

- ۱- ابوطالبی، مهدی، تربیت دینی از دیدگاه امام علی (علیه السلام)، چاپ اول، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۳.
- ۲- امینی، ابراهیم، اسلام و تعلیم و تربیت، چاپ ششم، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۴.
- ۳- تقی حکیم، محمد، پدر و فرزند، چاپ نهم، تهران، انتشارات نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲.
- ۴- رشیدپور، مجید، آشنایی با تعلیم و تربیت اسلامی، چاپ هشتم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۴.
- ۵- رفیعی محمدی، علی محمد، ۲۰ اصل در تربیت، چاپ دهم، قم، انتشارات رسول اعظم (صلی الله علیه و آله) ۱۳۹۲.
- ۶- سادات، محمدعلی، رفتار والدین با فرزندان، چاپ دهم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۴.
- ۷- فرهادیان، رضا، آن چه والدین و مربیان باید بدانند، چاپ دهم، قم، مرکز انتشارات تبلیغاتی اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۷.

۸- قاسمی، محمدعلی، دوران طلایی تربیت، چاپ دوم، قم، انتشارات

نورالزهر (سلام الله علیه و آله)، ۱۳۹۲.

۹- قائمی مقدم، محمدرضا، روش های آسیب زا در تربیت، چاپ سوم، قم،

انتشارات حوزه دانشگاه، ۱۳۸۵.

۱۰- مروجی طبسی، محمدجواد، حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت، چاپ

هجدهم، قم، انتشارات بوستان کتاب، ۱۳۹۱.

۱۱- مظاہری، علی اکبر، هشدارهای تربیتی، چاپ اول، قم، انتشارات هجرت،

۱۳۷۴.

